

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ
імені ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»
Інститут прикладного системного аналізу
Кафедра математичних методів системного аналізу

Рекомендаційна система товарів

Goods recommendation system

Науковий керівник:
к.т.н., доцент
Дідковська М.В.

Виконав:
студент групи КА-51
Тарнавський Максим

Основні визначення

Рекомендаційні системи - це набір технік інформаційного фільтрування, які пропонують користувачам потенційно корисні для них товари.

Актуальність

Торгівельний гігант **Amazon** заявив, що **35% свого доходу** він отримав завдяки їхнім рекомендаційним системам.

Більше **75% контенту**, який дивились користувачі компанії **Netflix**, був саме запропонований їхньою рекомендаційною системою.

The Google logo, consisting of the word "Google" in its characteristic multi-colored font (blue, red, yellow, green, red).The Facebook logo, featuring the word "facebook" in white lowercase letters on a dark blue rectangular background.The Amazon logo, with the word "amazon" in black lowercase letters and a yellow curved arrow underneath it.The Netflix logo, with the word "NETFLIX" in bold, red, uppercase letters.

Мета, предмет та об'єкт

Метою роботи є розробка рекомендаційної системи для вибору фільмів.

Об'єктом дослідження є рекомендаційні системи товарів.

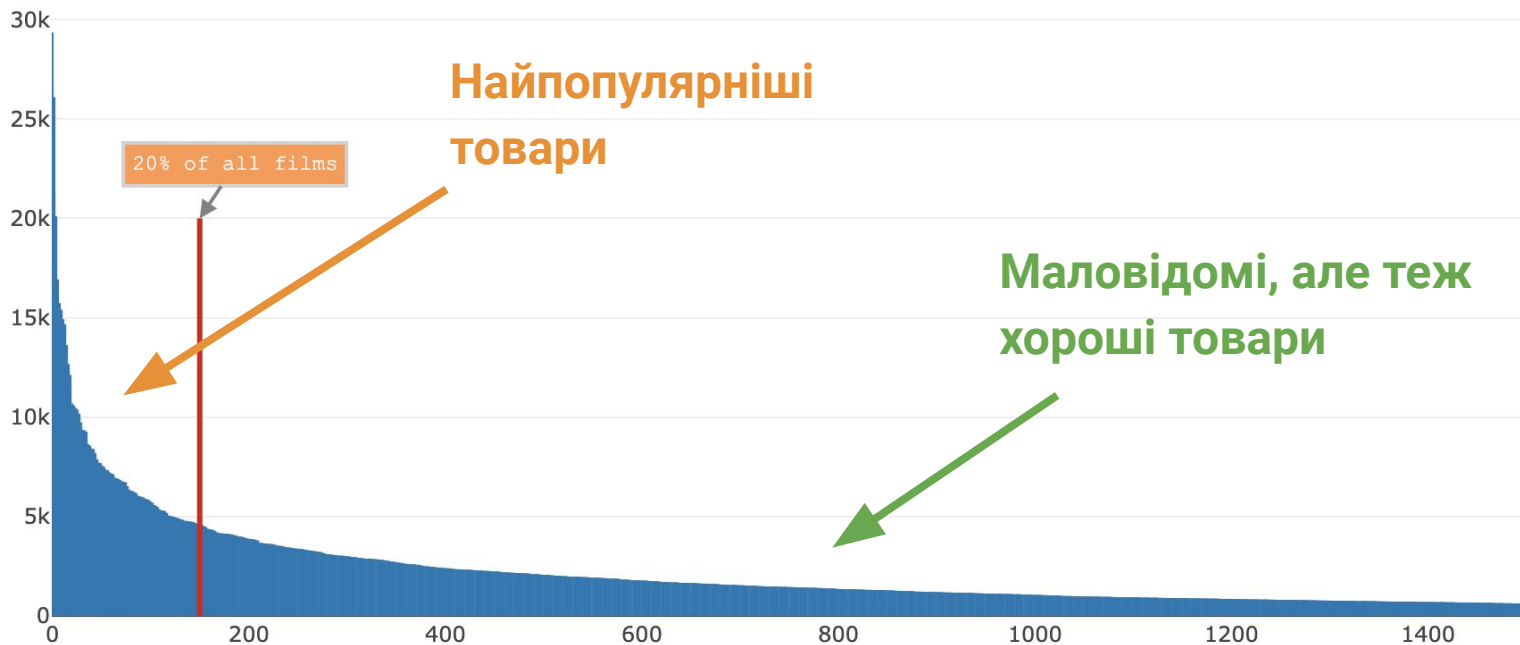
Предметом дослідження є методи та алгоритми формування рекомендацій.

Постановка задачі

- провести дослідження існуючих методів формування рекомендацій
- розробити власний алгоритму формування рекомендацій на основі дворівневої моделі
- провести оцінку якості роботи запропонованого алгоритму
- програмно реалізувати рекомендаційну системи на основі розробленого алгоритму

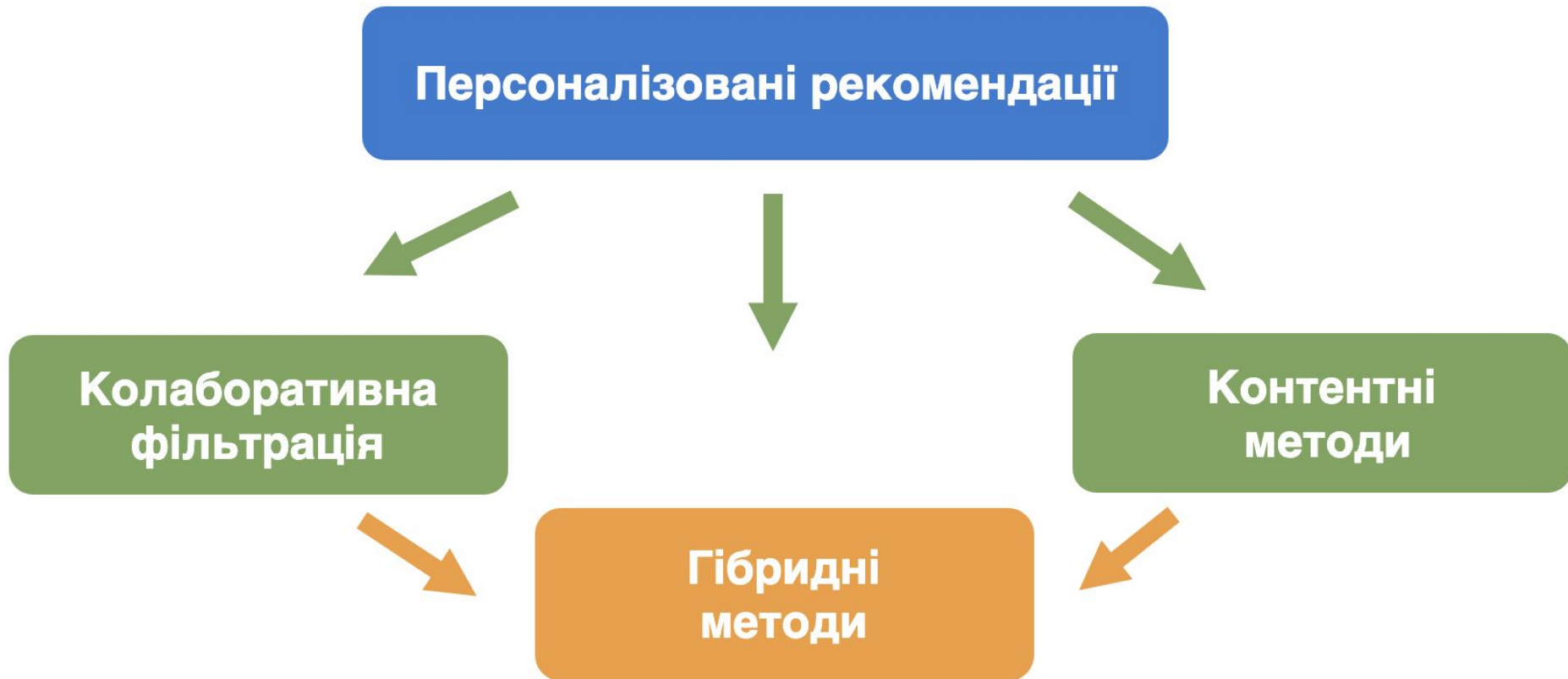
Існуючі підходи до розв'язку та їхні недоліки

Кількість переглядів

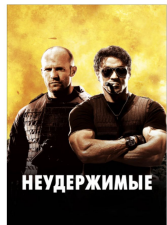

Відсортовані за популярністю товари

Існуючі підходи до розв'язку та їхні недоліки

Матриця взаємодій між користувачами та товарами

2

5

3

?

5

2

4

?

5

2

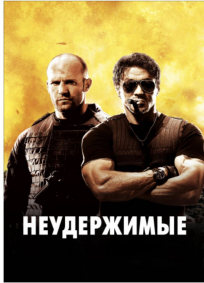
4

?

Функціональна залежність вподобання користувача

$$f_u : I \rightarrow \mathbb{R}$$

$$f_u \left(\text{НЕУДЕРЖИМЫЕ} \right) = 4.5$$

$$f_u \left(\text{БОЛЬШОЙ СОБАЧИЙ ПОБЕГ} \right) = 2.7$$

Існуючі підходи до розв'язку та їхні недоліки

Колаборативна фільтрація

- + Швидкість
- + Нескладні в реалізації
- + Потребують мінімальний об'єм інформації
- Не враховують додаткову інформацію
- Проблема холодного старту

Контентні методи

- + Більша релевантність рекомендацій
- + Можливість навчатись на підвбірці користувачів
- Значно повільніші
- Ресурсоємні
- Потребують додаткову інформацію

Існуючі підходи до розв'язку та їхні недоліки

Гібридні методи

- + Поєднують переваги обох підходів, пропонуючи хороші рекомендації за прийнятний час

Запропонований алгоритм

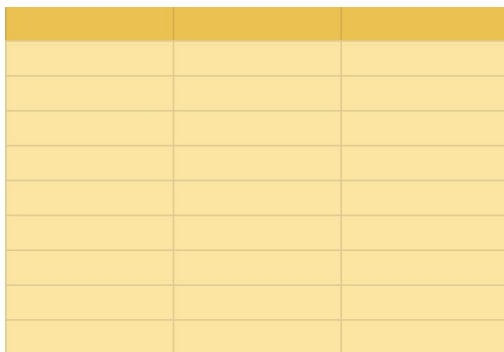
Всі товари

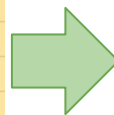
A large blue grid representing all goods. It consists of 13 rows and 3 columns. The top row is a darker blue, while the remaining 12 rows are a lighter blue.

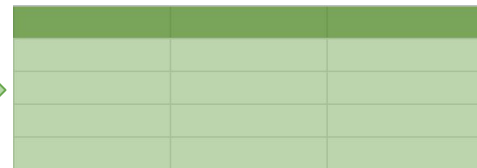
Відбираємо
товари на 1 рівні

A smaller yellow grid representing goods selected on level 1. It consists of 8 rows and 3 columns. The top row is a darker yellow, while the remaining 7 rows are a lighter yellow.

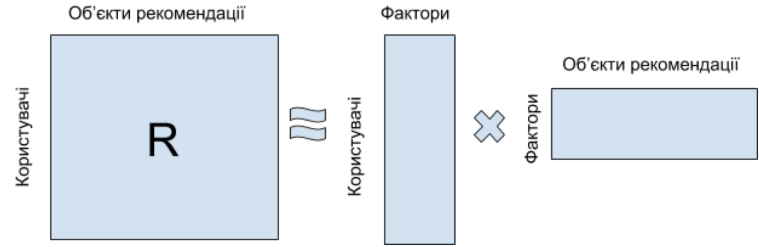
Відбираємо
товари на 2 рівні

A very small green grid representing goods selected on level 2. It consists of 4 rows and 3 columns. The top row is a darker green, while the remaining 3 rows are a lighter green.

Модель 1 рівня

Матрична факторизація

$u \in U$ $i \in I$ - множини користувачів та товарів

$x_u \in R^f$ $y_i \in R^f$ - фактор вектори, які описують користувача u та товар i

r_{ui} - міра вподобання користувачем u товару i

p_{ui} - індикатор наявності взаємодії між користувачем u та товару i

$$c_{ui} = 1 + \alpha r_{ui} \quad \text{Мета: } \hat{p}_{ui} = x_u^T y_i$$

$$\min_{x_*, y_*} \sum_{u,i} c_{ui} (p_{ui} - x_u^T y_i)^2 + \lambda (\sum_u \|x_u\|^2 + \sum_i \|y_i\|^2)$$

Модель 2 рівня

Градiєнтний бустинг дерев рiшень

Дерева рiшень зазвичай представляють собою бiнарнi дерева, в яких в кожнiй внутрiшнiй вершинi записана умова, а в кожному листi дерева - прогнозоване значення

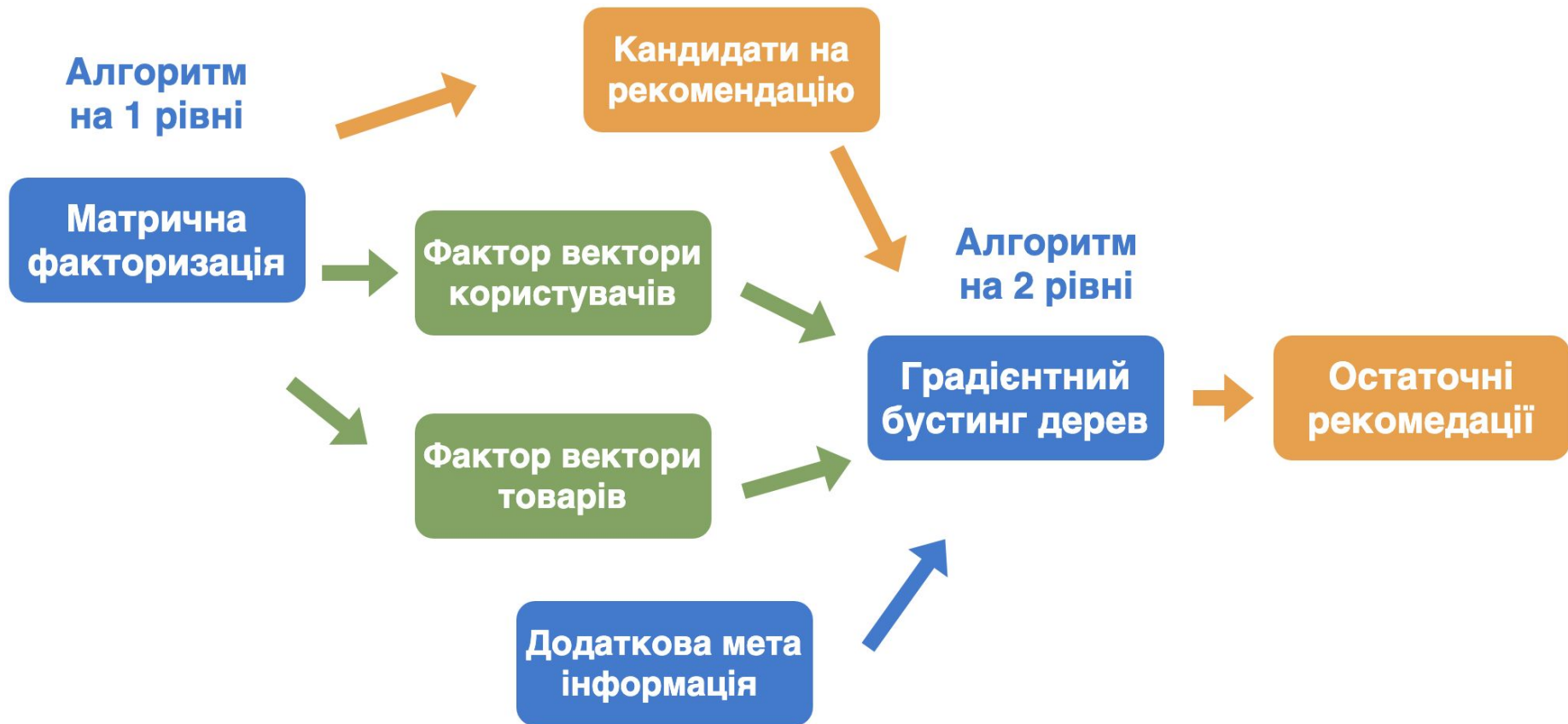
$X_\ell = \{x \in X_m \mid [x^j \leq t]\}$ $X_r = \{x \in X_m \mid [x^j > t]\}$ - подiл умовою на пiдмножини

$Q(X_m, j, t) = \frac{|X_\ell|}{|X_m|} H(X_\ell) + \frac{|X_r|}{|X_m|} H(X_r)$ - умову пiдбирають так, щоб мiнiмiзувати критерiй похибки

$H(X) = \sum_{k=1}^K p_k(1 - p_k)$ - критерiй iнформативностi Джинi

$$p_k = \frac{1}{X} \sum_{i \in X} [y_i = k]$$

Запропонований алгоритм

Критерії порівняння

Online метрики

Бізнес показники, такі як:

- Кількість покупок
- Час проведений в системі
- CTR - відношення числа кліків до числа показів

Offline метрики

Для прогнозу оцінки:

- RMSE
- MAE

Для оцінки якості рекомендації:

- Precision
- MAP
- NDCG

Критерії порівняння

$$RMSE = \frac{1}{N} \sum_{ui} \sqrt{(r_{ui} - \hat{r}_{ui})^2} \quad MAE = \frac{1}{N} \sum_{ui} |r_{ui} - \hat{r}_{ui}|$$

r_{ui} - істинне значення оцінки
 $\hat{r}_{ui}$ - прогнозоване значення оцінки

Relevance(k) - індикатор релевантності рекомендованого товару на k-тій позиції, може набувати значення {0,1}

$$Precision@K = \frac{1}{K} \sum_{k=1}^K Relevance(k)$$

$$Average\ Precision@K = \frac{1}{K} \sum_{k=1}^K Relevance(k) \cdot (Precision@k)$$

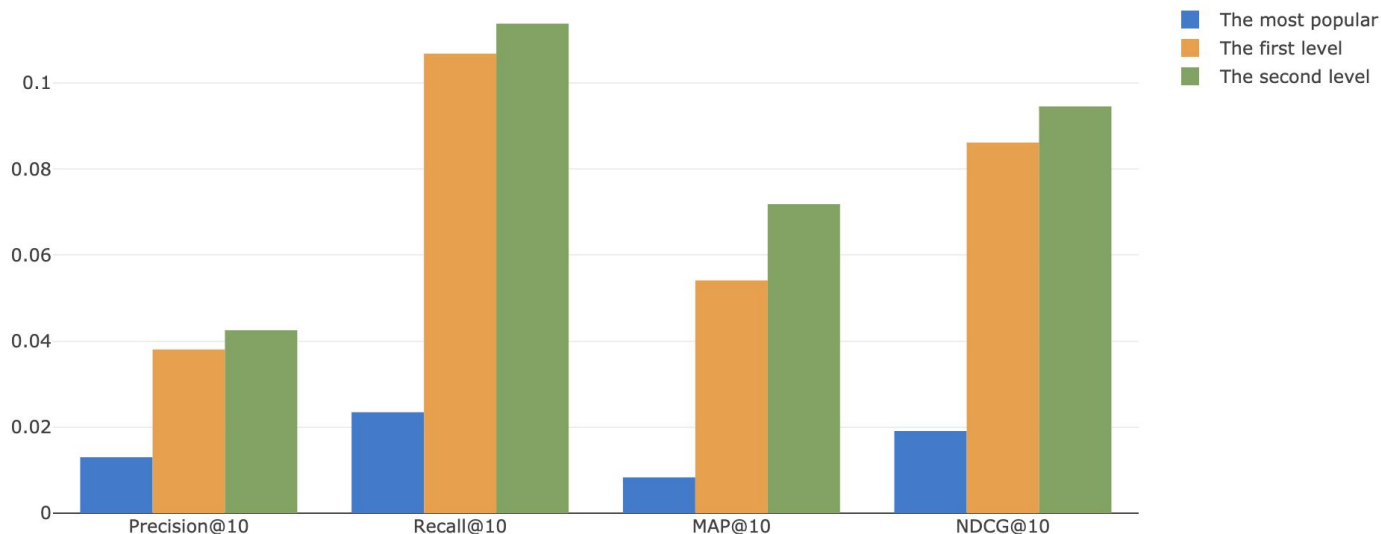
$$MAP@K = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N Average\ Precision@K_j$$

$$DCG@K = \sum_{k=1}^K \frac{Relevance(k)}{\log_2(k+1)}$$

$$NDCG@K = \frac{DCG@K}{\max(DCG@K)}$$

Порівняльний аналіз практичних результатів

	Precision@10	Recall@10	MAP@10	NDCG@10
The second level	0.0425413	0.113818	0.0718531	0.0945739
The first level	0.038066	0.106846	0.0541142	0.0861713
The most popular	0.0130161	0.0234716	0.00832245	0.0191037

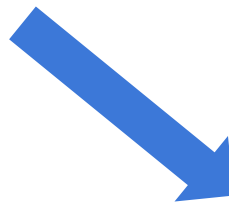
Порівняльний аналіз практичних результатів

Результат дворівневої моделі

0.07185

Результат 1 місяця в змаганні

0.07107

#	Δpub	Team Name	Kernel	Team Members	Score ?	Entries	Last
1	—	x0x0w1			0.07107	35	2mo
2	—	AfterParty			0.06882	51	2mo
3	—	Netflix			0.06301	39	2mo
4	—	Closer			0.06139	50	2mo
5	—	return_0			0.06035	34	2mo
6	—	zteam			0.05963	25	2mo

Моя команда на момент змагання

Демонстрація роботи продукту

MEGOGO

Recommended films

	Metrics
Prostori 10	0.3
MEGOGO	1.0
MAPS 10	0.7667
INDIGO 10	0.301

Select good recommendations and

Get metrics

Висновки

CIKLUM
EMPOWERING COLLABORATION

- запропоновано алгоритм дворівневої моделі для здійснення рекомендацій, який поєднує собі матричну факторизацію та градієнтний бустинг дерев
- розроблений алгоритм отримав значення метрики MAP@10 **0.07185** в змаганні Meqogo, що перевищує найкращий результат запропонований на момент змагання
- даний алгоритм впроваджено в компанії **Ciklum**

Шляхи подальшого розвитку

Варто розглянути :

- DSSM нейронні мережі
- Тензорна факторизація матриці

Дякую за увагу !